

POSKUS

NAELEKTRENOST TELES – STATIČNA ELEKTRIKA

Stari Grki so že 600 let pred našim štetjem opazili, da jantar (grško: elektron) privlači lahke predmete, če jih nadržemo z roko ali tkanino. Od tod naziv elektrika. Z drgnjenjem se naelektrijo vsa telesa, ki jih drgnemo, pa tudi tista, s katerimi drgnemo. Spodaj imaš primere, kako lahko naelektriš razne predmete in kako jih lahko brez dotikanja premikaš in tako postaneš pravi čarovnik.

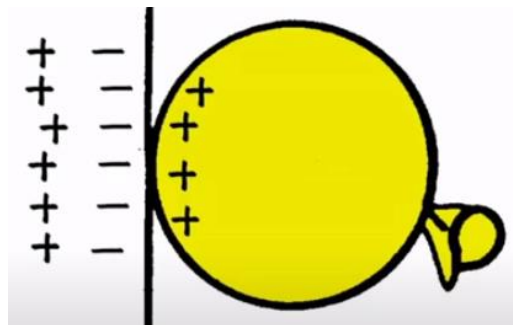
1. Z balonom se podrgni po laseh. Nato ga počasi odmakni. Kaj se zgodi?

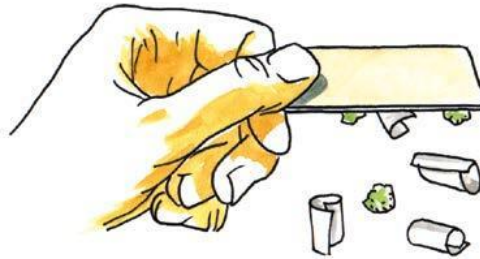
2. Balon, ki si ga podrgnil po laseh, počasi približaj curku vode iz pipe. Kaj se zgodi?

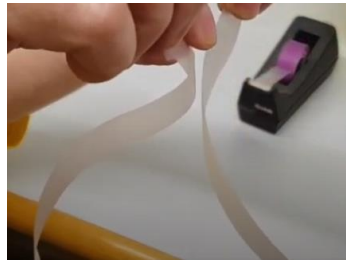
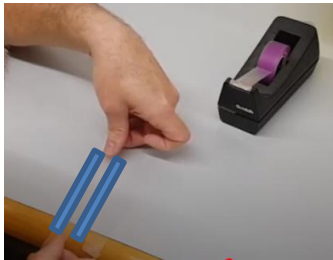
3. Balon, ki si ga podrgnil po laseh ali pa si ga podrgnil s puloverjem ali s šalom, nasloni na zid in počasi odmakni roko. Kaj se zgodi?

4. Balon ali ravnilo, ki si ga podrgnil po laseh ali pa si ga podrgnil s puloverjem ali s šalom, približaj k natrganimi koščki papirja. Koščki naj bodo majhni. Kaj se zgodi?

5. Dva koščka lepilnega traku zalepi malo čez rob mize. Koščka lepilnega traku naj bosta približno enako dolga. Oba hkrati odlepi in lepilna trakova približaj. Kaj se zgodi?

6. Sedaj pa en košček lepilnega traku zalepi malo čez rob mize. Drugega pa zalepi čez prvi trak (en trak čez drugega). Oba trakova hkrati odlepi od mize, nato jih razdruži (odlepi) in približaj. Kaj se zgodi?

Pripravila učiteljica Polona Trontelj

7. Za ta poiskus potrebuješ slamico, papirnato brisačo, posodo z vodo, košček plute, kovinski zamašek in aluminijasto folijo.

V posodo z vodo počasi odloži majhen košček plute. Pluta plava na vodi. S papirnato brisačo podrgni slamico in nato se s slamico približaj pluti. Kaj se zgodi?

Poskus ponovi še s kovinskim zamaškom in sponko ter splavom in čolnom narejenim iz aluminijaste folije.

Splav in čoln narediš iz dveh aluminijastih trakov. Vsak trak 5x ali 6x prepogneš na pol, da dobiš pravokotnik ali kvadrat. En pravokotnik poravnaš, da je čim bolj raven, drugi pravokotnik pa malo upogneš, da je podoben čolnu.

Slamico je potrebno pred vsakim poskusom naelektriti - slamico podrgni s papirnato brisačko vsakič, ko se približaš predmetu.

Ali predmete (pluta, zamašek, sponka, aluminijasti splav, aluminijasti čoln) slamica privlači (predmet plava za slamico) ali predmete slamica odbija (predmet odplava stran od slamic)?

Veliko zabave pri preizkušanju ti želim.

Pripravila učiteljica Polona Trontelj

Viri:

https://www.youtube.com/watch?v=jc-bfeGB4WM&feature=emb_rel_end

https://www.youtube.com/watch?v=b8-Fiy-2jJ4&feature=emb_rel_end

<https://vrtec-skofjaloka.si/wp-content/uploads/2020/04/Dejavnosti-z-elektriko.pdf>

<https://docplayer.si/149983500-Slovensko-hrvatski-francais-electro-magnetic-experiments-deutsch-english-in-one-single-box-srpski-153-experiments.html>